

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ġames Awla)

9 ta' Ottubru 2014 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Tassazzjoni – VAT – Direttiva 2006/112/KE – Artikolu 138(1) – Eżenzjonijiet għal tranżazzjonijiet intra-Komunitarji – Xerrej mhux irreġistrat għall-finijiet tal-VAT – Obbligu tal-bejgħ? li jistabbilixxi l-awtentività tal-firma tax-xerrej jew tar-rappreżentant tiegħu – Prinċipji ta' proporzjonalità, ta' ċertezza legali u ta' protezzjoni tal-aspettattivi leġittimi – Effett dirett”

Fil-Kawża C-492/13,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Administrativen sad Varna (il-Bulgarija), permezz ta' deċiżjoni tat-2 ta' Settembru 2013, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-13 ta' Settembru 2013, fil-proċedura

Traum EOOD

vs

Direktor na Direksia “Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika” Varna pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ġames Awla),

komposta minn T. von Danwitz (Relatur), President tal-Awla, C. Vajda, A. Rosas, E. Juhász u D. Šváby, Imġallfin,

Avukat Ġenerali: N. Wahl,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għad-Direktor na Direksia “Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika” Varna pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite, minn D. Zhelyazkov, bħala aġent,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn S. Petrova u L. Lozano Palacios, bħala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni, meħuda wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li l-kawża tinqata' mingħajr konkluzjonijiet,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 138(1) u 139(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miġjud (ĠU L 347, p. 1), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2010/88/UE, tas-7 ta' Diċembru 2010 (ĠU L 326, p. 1, iktar 'il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kaw?a bejn Traum EOOD (iktar 'il quddiem "Traum") u d-Direktor na Direksia "Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika" Varna pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite (Direttur tad-direttorat "Appelli u prattika fl-oqsma ta' tassazzjoni u ta' sigurtà so?jali", g?all-belt ta' Varna, fi ?dan l-amministrazzjoni ?entrali tal-a?enzija nazzjonali tat-taxxa, iktar 'il quddiem id-"Direktor"), dwar avvi? ta' rettifika li jirrifjuta li jag?ti lil Traum il-benefi??ju ta' e?enzjoni mit-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-"VAT") fir-rigward ta' tran?azzjoni li Traum ikklassifikat b?ala "kunsinna intra-Komunitarja ta' o??etti".

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 131 tad-Direttiva tal-VAT jipprevedi li:

"L-e?enzjonijiet ipprovduti fil-Kapitoli 2 sa 9 [tat-Titolu IX tad-Direttiva tal-VAT] g?andhom japplikaw ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijiet o?rajn tal-Komunità skond kondizzjonijiet li l-Istati Membri g?andhom jista[b]bilixxu g?all-finijiet li ji?guraw l-applikazzjoni korretta u ?ara ta' dawk l-e?enzjonijiet u tal-prevenzjoni ta' kawlkunkwe eva?joni, evitar jew abbu? possibbli."

4 Fil-Kapitolu 4, intitolat "E?enzjonijiet g?al transazzjonijiet intra-Komunitarji", tat-Titolu IX ta' din id-direttiva, l-Artikolu 138(1) tag?ha jipprevedi li:

"L-Istati Membri g?andhom je?entaw il-provvista ta' merkanzija [kunsinna ta' o??etti] mibg?uta jew ittrasportata lejn destinazzjoni 'l barra mit-territorju tag?hom i?da fil-Komunità, jew mill-bejjieg? jew f'ismu jew il-persuna li tkun qed takkwista l-merkanzija, g?al persuna taxxabbli o?ra, jew g?al persuna legali mhux taxxabbli li tkun qed ta?ixxi b?ala tali fi Stat Membru ie?or li mhux dak minn fejn bdiet tinbag?at jew tkun ittrasportata il-merkanzija."

5 Skont l-Artikolu 139(1) ta' din id-direttiva:

"L-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 138(1) m'g?andhiex tapplika g?all-provvista ta' merkanzija [kunsinna ta' o??etti] mwettqa minn persuni taxxabli li huma koperti mill-e?enzjoni g?al impri?i ?g?ar prevista fl-Artikolu 282 sa 292.

Din l-e?enzjoni lanqas m'g?andha tg?odd g?all-provvista ta' merkanzija lil persuni taxxabli, jew persuni legali mhux taxxabbli, li l-akkwisti intr[a]-Komunitarji tag?hom mhumie? so??etti g?all-VAT skond l-Artikolu 3(1)."

Id-dritt Bulgaru

6 L-Artikolu 7(1) tal-Li?i dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud (Zakon za danak varhu dobavenata stoynost, DV n° 63, tal-4 ta' Awwissu 2006), fil-ver?joni tag?ha applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem i?- "ZDDS"), jipprevedi dan li ?ej:

"Kunsinna intra-Komunitarja ta' o??etti hija kunsinna ta' o??etti ttrasportati mit-territorju nazzjonali lejn it-territorju ta' Stat Membru ie?or mill-bejjieg?, irre?istrat g?all-finijiet tal-VAT skont din il-li?, f'ismu jew f'isem ix-xerrej, meta dan tal-a??ar ikun persuna taxxabbli jew persuna ?uridika mhux taxxabbli rre?istrata fi Stat Membru ie?or g?all-finijiet tal-VAT."

7 L-Artikolu 45 tar-Regolament ta' implementazzjoni ta?-ZDDS jipprevedi li:

“Sabiex jagħti prova ta’ kunsinna intra-Komunitarja ta’ oġġetti, il-fornitur għandu jkollu fil-pussess tiegħu d-dokumenti segwenti:

1. id-dokument ta’ kunsinna:

a) il-fattura relatata mal-kunsinna, li fuqha hemm imsemmi, meta x-xerrej ikun irreżistat fi Stat Membru ieor għall-finijiet tal-VAT, in-numru tal-VAT tiegħu, mogħti mill-Istat Membru, li bih l-oġġetti jkunu jew ikkunsinnati lilu;

b) ir-rapport imsemmi fl-Artikolu 117(2) [ta’-ZDDS], meta tkun kunsinna intra-Komunitarja fis-sens tal-Artikoli 7(4) [ta’-ZDDS];

[...]

2. id-dokumenti li juru li l-oġġetti jkunu ntbagħtu jew jew ittrasportati mit-territorju nazzjonali lejn it-territorju ta’ Stat Membru ieor:

a) id-dokument ta’ trasport jew l-attestazzjoni bil-miktub tax-xerrej jew ta’ persuna awtorizzata minnu, li jiġi certifika li l-oġġetti jkunu jew irrevuti fit-territorju ta’ Stat Membru ieor, meta t-trasport isir f’isem il-fornitur jew ix-xerrej, iġda minn terz [...]

[...]”

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

8 Matul ix-xahar ta’ Settembru u ta’ Ottubru 2009, Traum kienet tejer ita attività ta’ kostruzzjoni ġenerali ta’ bini u ta’ xogħlijiet tal-arti. Fid-dikjarazzjoni tal-VAT tagħha, għall-perijodu mill-1 ta’ Settembru sal-31 ta’ Ottubru 2009, Traum iddikjarat li kienet wettqet kunsinni intra-Komunitarji ta’ blokko tas-skieken (knifer blocks) u ta’ biċċiet mhux ma’duma, eżenti mill-VAT, lill-kumpannija Evangelos gaitadzis, stabbilita fil-Greċja, billi pproduċiet id-dokumenti msemmija fl-Artikolu 45 tar-Regolament ta’ implementazzjoni ta’-ZDDS, jiġifieri jew fatturi li jinkludu n-numru tal-VAT Grieg tal-kumpannija Evangelos gaitadzis, rapporti ta’ kunsinna, noti internazzjonali ta’ kunsinna u attestazzjoni ffirmata tar-riżjezzjoni tal-merkanzija.

9 Wara li wettqet, fis-7 ta’ Ottubru 2009, verifika fid-database elettronika tas-sistema ta’ skambju ta’ informazzjoni fil-qasam tal-VAT (“VAT Information Exchange System”, iktar ‘il quddiem id-“database VIES”), l-awtorità tat-taxxa Bulgara jargħet, fit-2 ta’ Novembru 2009, avvi? ta’ imputazzjoni u ta’ rimbors fir-rigward ta’ Traum. F’dan l-avvi?, hija indikat li minn verifika fid-database VIES irriġulta li l-kumpannija Evangelos gaitadzis kienet irreżistrata għall-finijiet tal-VAT u li kellha numru tal-VAT validu mill-15 ta’ Novembru 2005.

10 Madankollu, il-kumpannija Evangelos gaitadzis la ma kienet iddikjarat l-akkwist intra-Komunitarju u lanqas ma kienet jallset il-VAT fil-Greċja.

11 Waqt verifika fiskali sussegwenti, l-awtorità tat-taxxa Bulgara kkonsultat mill-?did id-database VIES u din id-darba kkonstatat li l-kumpannija Evangelos gaitadzis ma baqqatx irreżistrata għall-finijiet tal-VAT mill-15 ta’ Jannar 2006. Għaldaqstant, fis-17 ta’ Mejju 2011, din l-awtorità jargħet avvi? ta’ rettifika fir-rigward ta’ Traum, li ssuġġetta t-tranżazzjonijiet ta’ bejgħ lil Evangelos gaitadzis għall-VAT għar-raġuni li din il-kumpannija ma kinitx irreżistrata fi Stat Membru ieor għall-finijiet tal-VAT, b’tali mod li l-kundizzjoni għall-eżenzjoni tat-taxxa li tipprevedi li x-xerrej għandha tkun persuna taxxabbli, prevista fl-Artikolu 7(1) ta’-ZDDS, ma kinitx issodisfatta.

12 Billi ressaq azzjoni amministrattiva kontra dan l-avvi? ta’ rettifika quddiem id-Direktor, Traum

iprodu?iet f'din l-okka?joni l-avvi? ta' imputazzjoni u ta' rimbors ma?ru? mill-awtorità tat-taxxa Bulgara, li kien jindika li l-kumpanija Evangelos gaitadzis kellha numru tal-VAT validu fil-mument tat-tran?azzjoni.

13 Permezz ta' de?i?joni tal-5 ta' Awwissu 2011, id-Direktor ikkonferma l-avvi? ta' rettifika billi bba?a ru?u fuq l-assenza ta' provi dwar it-trasport tal-o??etti barra mit-territorju Bulgaru u fuq l-assenza ta' konferma bil-miktub li x-xerrej kien ir?ieva l-merkanzija. Id-Direktor sostna li l-attestazzjoni tar-ri?ezzjoni tal-merkanzija inkwistjoni u r-rapporti ta' kunsinna ppre?entati ma kellhom la informazzjoni dwar l-indirizz e?att ta' ri?ezzjoni ta' din il-merkanzija u lanqas l-identità, il-funzjoni u s-setg?a ta' rappre?entanza tal-persuna li r?evietta fi ?dan il-kumpanija Evangelos gaitadzis, b'tali mod li dawn id-dokumenti ma kellhomx sa??a probatorja.

14 Insostenn tar-rikors tag?ha quddiem l-Administrativen sad Varna (qorti amministrattiva ta' Varna) kontra din id-de?i?joni tad-Direktor, Traum issostni li hija tat lill-awtorità tat-taxxa Bulgara d-dokumenti kollha me?tie?a kemm mi?-ZDDS kif ukoll mir-Regolament ta' implementazzjoni ta?-ZDDS, li jipprovaw l-e?istenza ta' kunsinna intra-Komunitarja. Barra minn hekk, hija ssostni li wettqet it-tran?azzjonijiet ikkon?ernati bi *bona fides*, wara li vverifikat in-numru tal-VAT tal-kumpanija Evangelos gaitadzis fid-database VIES qabel ma kkonkludiet it-tran?azzjonijiet inkwistjoni.

15 Il-qorti tar-rinviju tosserva li, fil-qasam tal-applikazzjoni tal-Artikolu 7(1) ta?-ZDDS, dwar il-mezzi ta' prova ta' trasport intra-Komunitarju ta' o??etti u tar-ri?ezzjoni fi Stat Membru ie?or, il-?urisprudenza Bulgara tat de?i?jonijiet kontraddittorji dwar is-sa??a probatorja tan-noti internazzjonali ta' kunsinna. F'dan ir-rigward, hija tistaqsi lilha nnifisha dwar jekk il-kundizzjonijiet ta' prova applikati ta?t id-dritt Bulgaru humiex konformi mad-dritt tal-Unjoni.

16 F'dawn i?-?irkustanzi, l-Administrativen sad Varna dde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) G?andu ji?i kkunsidrat li l-kundizzjoni g?all-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 138(1) tad-Direttiva [tal-VAT] hija sodisfatta u li d-deroga prevista fit-tieni sentenza tal-Artikolu 139(1) [ta' din id-direttiva] ma g?andhiex tapplika f'ka? b?al dak fil-kaw?a prin?ipali, fejn ?ie kkonstatat li l-fatt li x-xerrej tal-o??etti ma g?andux il-kwalità ta' 'persuna rre?istrata g?all-finijiet tal-VAT' ?ie indikat [fid-database VIES] wara li twettqet il-kunsinna, [fejn ir-re?istrazzjoni tardiva tal-kwalità ta' 'persuna li ma g?adhiex irre?istrata g?all-finijiet tal-VAT' tirri?ulta mill-informazzjoni mi?bura mill-awtorità tat-taxxa Bulgara] u fejn ir-rikorrenti ssostni li hija e?er?itat id-dili?enza ne?essarja meta f'din [id-database] hija talbet g?al informazzjoni mhux dokumentata?

2) Prattika amministrattiva u ?urisprudenza li jobbligaw lill-bejjieg? (min jikkunsinna skont il-kuntratt tal-?arr) jistabbilixxi l-awtenti?ità tal-firma tax-xerrej u, jekk din il-firma hijiex dik ta' persuna li tirrappre?enta l-kumpanija xerrejja, ta' wie?ed mill-impjegati tag?ha, li jokkupa funzjoni korrispondenti, jew ta' mandatarju, tmur kontra l-prin?ipji ta' newtralità fiskali, ta' proporzjonalità u ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi?

3) F'ka? b?al dan pre?enti, l-Artikolu 138(1) tad-Direttiva [tal-VAT] jo?loq effett dirett u l-qorti nazzjonali tista' tapplikah direttament?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ammissibbiltà

17 Id-Direktor jikkontesta l-ammissibbiltà tat-talba g?al de?i?joni preliminari billi jsostni li l-qorti tar-rinviju ppre?entat il-fatti tal-kaw?a prin?ipali b'mod ?baljat. Skont id-Direktor, il-qorti tar-rinviju

gieset b'mod ?baljat il-fatt li l-merkanzija ?iet ittrasportata lejn il-Gre?ja u kkunsinnata lill-kumpannija Evangelos gaitadzis b?ala fatt stabbilit.

18 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i osservat, minn na?a, li l-qorti tar-rinviju llimitat ru?ha li tindika lill-Qorti tal-?ustizzja d-dokumenti li Traum ippre?entat sabiex turi l-e?istenza ta' kunsinna intra-Komunitarja ta' o??etti, ming?ajr ma kkonstatat hija stess li l-merkanzija kienet ?iet effettivamente ittrasportata lejn il-Gre?ja jew ikkunsinnata lix-xerrej, u, min-na?a l-o?ra, li d-domandi mag?mula lill-Qorti tal-?ustizzja jirrigwardaw, g?all-kuntrarju, ir-rekwi?iti ta' prova li g?alhom l-Istati Membri jistg?u jissu??ettaw l-e?enzjoni mill-VAT fir-rigward ta' kunsinna intra-Komunitarja.

19 Barra minn hekk, hija ?urisprudenza stabbilita li fil-kuntest tal-pro?edura prevista fl-Artikolu 267 TFUE, ibba?ata fuq separazzjoni ?ara tal-funzjonijiet bejn il-qorti nazzjonali u l-Qorti tal-?ustizzja, din tal-a??ar biss g?andha l-?urisdizzjoni li tidde?iedi fuq l-interpretazzjoni jew il-validità ta' test tad-dritt tal-Unjoni, billi tibba?a ru?ha fuq il-fatti li jkunu indikati lilha mill-qorti nazzjonali (ara s-sentenzi WWF et, C?435/97, EU:C:1999:418, punt 31, kif ukoll Endress, C?209/12, EU:C:2013:864, punt 19 u l-?urisprudenza ??itata). G?al dak li jirrigwarda, b'mod partikolari, l-allegati lakuni u ?balji ta' fatt fid-de?i?joni tar-rinviju, huwa bi??ejjed li jifakkar li ma hijiex il-Qorti tal-?ustizzja i?da l-qorti nazzjonali li g?andha tistabbilixxi l-fatti li jkunu taw lok g?at-tilwima u li tistabbilixxi l-konsegwenzi li dawn jistg?u jkollhom fir-rigward tad-de?i?joni li hija mitluba tag?ti (sentenza PreussenElektra, C?379/98, EU:C:2001:160, punt 40).

20 Minn dan jirri?ulta li t-talba g?al de?i?joni preliminari hija ammissibbli.

Fuq l-ewwel u t-tieni domanda

21 Permezz tal-ewwel u t-tieni domanda tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 138(1) u t-tieni subparagrafu tal-Artikolu 139(1) tad-Direttiva tal-VAT g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu li, f'?irkustanzi b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, l-awtorità tat-taxxa ta' Stat Membru tirrifjuta l-benefi??ju tad-dritt g?all-e?enzjoni mill-VAT fir-rigward ta' kunsinna intra-Komunitarja g?ar-ra?uni li x-xerrej ma kienx irre?istrat fi Stat Membru ie?or g?all-finijiet tal-VAT u li l-fornitur ma wera la l-awtenti?ità tal-firma li tinsab fuq id-dokumenti ppre?entati insostenn tad-dikjarazzjoni tieg?u ta' kunsinna allegatament e?enti u lanqas is-setg?a ta' rappre?entanza tal-persuna li ffirmaw id-dokumenti f'isem ix-xerrej.

22 Sabiex ting?ata risposta g?al dawn id-domandi, g?andu jifakkar li kunsinna intra-Komunitarja, li tikkostitwixxi l-korollarju tal-akkwist intra-Komunitarju, hija e?enti mill-VAT jekk tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 138(1) tad-Direttiva tal-VAT (sentenza Mecsek-Gabona, C?273/11, EU:C:2012:547, punt 29 u l-?urisprudenza ??itata).

23 Bis-sa??a ta' din id-dispo?izzjoni, l-Istati Membri g?andhom je?entaw il-kunsinna ta' o??etti mibg?uta jew ittrasportati lejn destinazzjoni 'l barra mit-territorju rispettiv tag?hom i?da fl-Unjoni Ewropea, mill-bejjieg? jew mix-xerrej jew minn persuna o?ra f'isimhom, g?al persuna taxxabbli o?ra, jew g?al persuna ?uridika mhux taxxabbli li tkun qed ta?ixxi b?ala tali fi Stat Membru ie?or minn dak fejn tkun bdiet l-ispedizzjoni jew it-trasport tal-o??etti.

24 Skont ?urisprudenza stabbilita, l-e?enzjoni mill-VAT fir-rigward tal-kunsinna intra-Komunitarja ta' o??ett hija applikabbli biss meta d-dritt li wie?ed jiddisponi minn dak l-o??ett b?ala proprjetarju jkun ?ie ttrasferit lix-xerrej, meta l-fornitur jistabbilixxi li dan l-o??ett ikun intbag?at jew ?ie ttrasportat fi Stat Membru ie?or u meta, wara li tkun intbag?at jew ?ie ttrasportat, l-istess o??ett ikun telaq fi?ikament mit-territorju tal-Istat Membru li minnu jkun ?ie kkunsinnat (ara, b'mod partikolari, is-sentenza Teleos et, C?409/04, EU:C:2007:548, punt 42).

25 Barra minn hekk, hekk kif jirri?ulta mit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 139(1) tad-Direttiva tal-VAT, l-e?enzjoni minn din it-taxxa hija su??etta g?all-kundizzjoni li l-kunsinna ma ssirx lil persuna taxxabli jew persuna ?uridika mhux taxxabli, li l-akkwisti intra-Komunitarji tag?hom ma humiex su??etti g?all-VAT skont l-Artikolu 3(1) ta' din id-direttiva.

26 Issa, id-domandi mag?mula mill-qorti tar-rinviju jirrigwardaw il-modalitajiet ta' prova li jistg?u ji?u imposti fuq il-fornitur sabiex jintwera li l-kundizzjonijiet g?all-e?enzjoni mill-VAT meta ssir kunsinna intra-Komunitarja ta' o??etti huma ssodisfatti.

27 F'dan ir-rigward, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, fin-nuqqas ta' dispo?izzjoni konkreta fid-Direttiva tal-VAT rigward il-provi li l-persuni taxxabli huma obbligati jipprovdu sabiex jibbenefikaw mill-e?enzjoni mill-VAT, huma l-Istati Membri li g?andhom jiffissaw, skont l-Artikolu 131 ta' din id-direttiva, il-kundizzjonijiet li ta?thom il-kunsinni intra-Komunitarji huma e?enti sabiex ti?i ?gurata l-applikazzjoni korretta u sempli?i tal-imsemmija e?enzjonijiet kif ukoll li ti?i pprevenuta kull frodi, eva?joni jew abbu? eventwali. Madankollu, fl-e?er?izzju tas-setg?at tag?hom, l-Istati Membri g?andhom josservaw il-prin?ipji ?enerali tad-dritt li jiffurmaw parti mill-ordinament ?uridiku tal-Unjoni, li fosthom hemm b'mod partikolari l-prin?ipji ta' ?ertezza legali u ta' proporzjonalità (sentenza Mecsek-Gabona, EU:C:2012:547, punt 36 u l-?urisprudenza ??itata).

28 Il-prin?ipju ta' ?ertezza legali, li g?andu b?ala korollarju l-prin?ipju ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi, je?i?i, minn na?a, li d-dispo?izzjonijiet legali jkunu ?ari u pre?i?i u, min-na?a l-o?ra, li l-applikazzjoni tag?hom tkun prevedibbli g?all-persuni su??etti g?alilhom (arrêt Plantanol, C?201/08, EU:C:2009:539, punt 46 u l-?urisprudenza ??itata).

29 G?andu jittfakkar li dan il-prin?ipju japplika b'mod partikolarment strett meta jkun hemm involuta le?i?lazzjoni li tista' tinvolvi pi?ijiet finanzjarji, sabiex il-persuni interessati jkunu jistg?u jsiru jafu b'e?attezza l-obbligi li din il-le?i?lazzjoni timponi fuqhom. Minn dan isegwi li huwa ne?essarju li l-persuni taxxabli jkunu jafu l-obbligi fiskali tag?hom qabel ma jikkonkludu tran?azzjoni (ara s-sentenza Teleos et, EU:C:2007:548, punt 48 u l-?urisprudenza ??itata).

30 F'dan il-kuntest, il-Qorti tal-?ustizzja tippre?i?a li l-obbligi li g?andha persuna taxxabli g?al dak li jirrigwarda l-provi g?andhom ji?u ddeterminati skont il-kundizzjonijiet iffissati b'mod espress f'dan ir-rigward mid-dritt nazzjonali u mill-prattiki stabbiliti g?al tran?azzjonijiet simili (ara s-sentenza Mecsek-Gabona, EU:C:2012:547, punt 38).

31 G?aldaqstant, ikun kuntrarju g?all-prin?ipju ta' ?ertezza legali li Stat Membru, li jkun ?aseb g?all-kundizzjonijiet g?all-applikazzjoni tal-e?enzjoni mill-VAT fir-rigward ta' kunsinna intra-Komunitarja, billi b'mod partikolari jkun stabbilixxa lista ta' dokumenti li g?andhom ji?u ppre?entati lill-awtoritajiet kompetenti, u li inizjalment ikun a??etta d-dokumenti ppre?entati mill-fornitur b?ala provi li ji??ustifikaw id-dritt g?all-e?enzjoni, ikun jista' sussegwentement jobbliga lil dan il-fornitur i?allas il-VAT relattiva g?al din il-kunsinna, meta jirri?ulta li, b'mod partikolari min?abba frodi mwettqa mix-xerrej li l-fornitur ma kienx jaf u ma setax isir jaf biha, fir-realtà l-o??etti kkon?ernati qatt ma telqu mit-territorju tal-Istat Membru li minnu jkunu ?ew ikkunsinnati (ara s-sentenza Teleos et, EU:C:2007:548, punt 50).

32 Fil-fatt, skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, f'sitwazzjoni b?al din, g?alkemm ikun jidher li ma hemm ebda prova tan?ibbli li turi li l-o??etti kkon?ernati ?ew ittrasferiti barra mit-territorju tal-Istat Membru li minnu jkunu ?ew ikkunsinnati, il-fatt li persuna taxxabli ti?i obbligata tipprodu?i tali prova ma jiggarrantixxix l-applikazzjoni korretta u sempli?i tal-e?enzjonijiet mill-VAT. G?all-kuntrarju, dan l-obbligu jpo??i lil din il-persuna taxxabli f'sitwazzjoni ta' in?ertezza dwar il-possibbiltà li ti?i applikata e?enzjoni g?all-kunsinna intra-Komunitarja jew dwar il-?tie?a li l-VAT ti?i inklu?a fil-prezz tal-bejg? (ara s-sentenzi Teleos et, EU:C:2007:548, punti 49 u 51, kif ukoll

33 F'dan il-ka?, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li l-awtorità tat-taxxa Bulgara ?ar?et avvi? ta' imputazzjoni u ta' rimbors billi tibba?a ru?ha fuq id-dokumenti ppre?entati minn Traum skont l-Artikolu 45 tar-Regolament ta' implementazzjoni ta?-ZDDS, ming?ajr madankollu ma talbet prova tal-awtenti?ità tal-firma li tinsab fuq dawn id-dokumenti jew li ti?i ppre?entata s-setg?a ta' rappre?entanza tal-persuna firmatarja. Kien biss fil-kuntest ta' verifika fiskali sussegwenti li dawn ir-rekwi?iti, li skont il-qorti tar-rinviju jikkostitwixxu "kundizzjonijiet addizzjonali", ?ew ifformulati minn din l-awtorità.

34 Issa, ikun bi ksur tal-prin?ipju ta' ?ertezza legali jekk il-benefi??ju tad-dritt g?all-e?enzjoni mill-VAT ji?i rrifjutat fir-rigward tat-tran?azzjonijiet inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?ar-ra?uni li l-fornitur ma pprodu?iex dawn il-provi addizzjonali waqt verifika sussegwenti ta' dawn it-tran?azzjonijiet, filwaqt li d-dokumenti ppre?entati minn Traum insostenn tad-dikjarazzjoni tag?ha kienu konformi mal-lista ta' dokumenti li g?andhom ji?u ppre?entati lill-awtorità tat-taxxa Bulgara, stabbilita fl-Artikolu 45 tar-Regolament ta' implementazzjoni ta?-ZDDS, u kienu ?ew inizjalment a??ettati minn din l-awtorità b?ala provi li ji??ustifikaw id-dritt g?al e?enzjoni, liema fatti g?andhom ji?u vverifikati mill-qorti tar-rinviju.

35 G?al dak li jirrigwarda r-rifjut ta' e?enzjoni mill-VAT fir-rigward tal-kunsinna inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?ar-ra?uni li x-xerrej ma kienx irre?istrat fi Stat Membru ie?or g?all-finijiet tal-VAT fil-mument tal-kunsinna, huwa minnu li l-g?oti ta' numru ta' identifikazzjoni tal-VAT jiprodu?i prova tal-istatus fiskali tal-persuna taxxabbli g?all-finijiet tal-applikazzjoni ta' din it-taxxa u jiffa?ilita l-verifika fiskali tat-tran?azzjonijiet intra-Komunitarji (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Mecsek-Gabona, EU:C:2012:547, punt 60).

36 Madankollu, peress li hija l-awtorità nazzjonali kompetenti li g?andha tivverifika l-kwalità ta' persuna taxxabbli qabel ma din tal-a??ar tag?tiha numru ta' identifikazzjoni tal-VAT, irregolarità eventwali li taffettwa r-re?istru tal-persuni taxxabbli ma jistax ikollha b?ala konsegwenza li ??a??ad lil operatur, li jkun ibba?a ru?u fuq l-informazzjoni li tinsab fl-imsemmi re?istru, mill-e?enzjoni li huwa jkollu d-dritt li jibbenefika minnha. G?aldaqstant, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li jkun bi ksur tal-prin?ipju ta' proporzjonalità jekk il-fornitur jitqies responsabbli g?all-?las tal-VAT g?ar-ra?uni biss li jkun t?assar, b'mod retroattiv, in-numru ta' identifikazzjoni tal-VAT tax-xerrej (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Mecsek-Gabona, EU:C:2012:547, punti 63 u 64).

37 Fil-kuntest tal-kaw?a prin?ipali, Traum kienet bag?tet lill-awtorità tat-taxxa Bulgara ?ew? fatturi li jindikaw in-numru tal-VAT Grieg tal-kumpannija Evangelos gaitadzis sabiex ti?i stabbilita l-e?istenza tad-dritt tag?ha g?all-e?enzjoni mill-VAT, u dan skont l-Artikolu 45(1)(a) tar-Regolament ta' implementazzjoni ta?-ZDDS. Dawn l-indikazzjonijiet ?ew ikkonfermati, wara verifika minn din l-awtorità fid-database VIES, fl-avvi? ta' imputazzjoni u ta' rimbors tat-2 ta' Novembru 2009. G?alhekk, l-imsemmija awtorità kienet inizjalment qablet u a??ettat li, skont il-kundizzjoni prevista fl-Artikolu 7(1) ta?-ZDDS, ix-xerrej kien su??ett g?all-VAT fi Stat Membru ie?or. Kien biss fil-kuntest ta' verifika sussegwenti li l-istess awtorità kkonstatat li din l-a??ar kundizzjoni ma kinitx issodisfatta. F'dawn i?-?irkustanzi, ir-rifjut tal-e?enzjoni mill-VAT fir-rigward ta' kunsinna intra-Komunitarja jikser il-prin?ipji ta' ?ertezza legali u ta' proporzjonalità.

38 G?al dak li jirrigwarda ?-?irkustanza msemija mid-Direktor fl-osservazzjonijiet bil-miktub tieg?u, li tg?id li Traum kellha turi, b'mezzi o?ra, li l-kumpanija Evangelos gaitadzis kienet persuna taxxabli li ta?ixxi b?ala tali fi Stat Membru ie?or fejn l-akkwisti intra-Komunitarja tag?ha huma su??etti g?all-VAT, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li dan ir-rekwi?it ma huwiex previst mil-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali u, barra minn hekk, ma kienx isemma qabel il-?ru? tal-avvi? ta' imputazzjoni u ta' rimbors mill-awtorità fiskali Bulgara, liema fatti g?andhom ji?u vverifikati mill-qorti tar-rinviju.

39 Fl-osservazzjonijiet bil-miktub tieg?u, id-Direktor isemmi wkoll li Traum ma a?ixxietx bi *bona fides* u li hija ma werietx id-dili?enza ne?essarja sabiex ti?gura l-awtenti?ità tad-dokumenti ppre?entati insostenn tat-talba tag?ha g?all-e?enzjoni mill-VAT. Huwa jirreferi wkoll g?al frodi eventwali mwettqa mill-kumpanija Evangelos gaitadzis fil-konfront tal-awtorità tat-taxxa Griega. F'dan ir-rigward, id-Direktor isostni b'mod partikolari li fid-dawl tat-twe?ibiet mog?tija mit-trasportaturi waqt il-verifika fiskali li g?aliha kienet su??etta l-kunsinna inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, huwa dubju? jekk id-dokumenti ta' trasport prodotti jikkorrispondux g?as-sitwazzjoni ta' fatt attwali.

40 Issa, id-de?i?joni tar-rinviju ma fiha l-ebda indikazzjonijiet li jippermettu li ji?i konkluz? li l-kunsinna inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali kienet involuta fi frodi fiskali jew li Traum ma a?ixxietx bi *bona fides* fil-kuntest ta' frodi eventwali mwettqa mix-xerrej.

41 F'dan ir-rigward, g?andu jifakkar li, fil-kuntest tal-pro?edura mressqa ta?t l-Artikolu 267 TFUE, il-Qorti tal-?ustizzja ma g?andhiex il-?urisdizzjoni sabiex tivverifika, u lanqas sabiex tevalwa, i?-?irkustanzi fattwali fil-kaw?a prin?ipali. G?aldaqstant, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha twettaq evalwazzjoni globali tal-elementi u ta?-?irkustanzi fattwali kollha f'din il-kaw?a sabiex tiddermina jekk Traum a?ixxietx bi *bona fides* u jekk ?aditx il-mi?uri kollha li setg?u ra?onevolment jintalbu minnha sabiex ti?gura ru?ha li t-tran?azzjoni mwettqa ma kinitx ser twassalha li tipparte?ipa fi frodi fiskali (ara, b'analo?ija, is-sentenza Mecsek-Gabona, EU:C:2012:547, punt 53).

42 Fl-ipote?i li din il-qorti tasal g?all-konkluz?joni li huwa stabbilit, fid-dawl ta' elementi o??ettivi, li Traum kienet taf jew kellha tkun taf li t-tran?azzjoni li g?amlet kienet involuta fi frodi mwettqa mix-xerrej u li ma kinitx ?adet il-mi?uri ra?onevoli kollha li setg?et tie?u sabiex tkun tista' tevita din il-frodi, hija tista' tirrifjutalha l-benefi??ju tad-dritt g?all-e?enzjoni mill-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Mecsek-Gabona, EU:C:2012:547, punt 54).

43 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?all-ewwel u g?at-tieni domanda hija li l-Artikolu 138(1) u t-tieni subparagrafu tal-Artikolu 139(1) tad-Direttiva tal-VAT g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu li, f'?irkustanzi b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, l-awtorità tat-taxxa ta' Stat Membru tirrifjuta l-benefi??ju tad-dritt g?all-e?enzjoni mill-VAT fir-rigward ta' kunsinna intra-Komunitarja g?ar-ra?uni li x-xerrej ma kienx irre?istrat fi Stat Membru ie?or g?all-finijiet tal-VAT u li l-fornitur ma wera la l-awtenti?ità tal-firma li tinsab fuq id-dokumenti ppre?entati insostenn tad-dikjarazzjoni tieg?u ta' kunsinna allegatament e?enti u lanqas is-setg?a ta' rappre?entanza tal-persuna li ffirmaw dawn id-dokumenti f'isem ix-xerrej, filwaqt li l-provi li ji?ustifikaw id-dritt g?al e?enzjoni ppre?entati mill-fornitur insostenn tad-dikjarazzjoni tieg?u kienu konformi mal-lista ta' dokumenti li g?andhom ji?u ppre?entati lill-imsemmija awtorità, stabbilita mil-le?i?lazzjoni nazzjonali, u li dawn kienu ?ew inizjalment a??ettati minnha b?ala provi ?ustifikattivi, liema fatti g?andhom ji?u vverifikati mill-qorti tar-rinviju.

Fuq it-tielet domanda

44 Permezz tat-tielet domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 138(1) tad-Direttiva tal-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li g?andu effett dirett, b'tali mod li jista'

ji?i invokat mill-persuni taxxabbli quddiem il-qrati nazzjonali kontra l-Istat sabiex tinkiseb e?enzjoni mill-VAT fir-rigward ta' kunsinna intra-Komunitarja.

45 Skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, fil-ka?ijiet kollha fejn id-dispo?izzjonijiet ta' direttiva jidhru, mill-aspett tal-kontenut tag?hom, ming?ajr kundizzjonijiet u suffi?jementement pre?i?i, l-individwi jistg?u jinvokawhom quddiem il-qrati nazzjonali kontra l-Istat, indipendentement mill-kwalità li fiha jkun qieg?ed ja?ixxi dan tal-a??ar (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Portgás, C?425/12, EU:C:2013:829, punti 18 u 23, kif ukoll Association de médiation sociale, C?176/12, EU:C:2014:2, punt 31 u l-?urisprudenza ??itata).

46 F'dan il-ka?, l-Artikolu 138(1) tad-Direttiva tal-VAT jipprevedi l-obbligu tal-Istati Membri li je?entaw il-kunsinni ta' o??etti li jissodisfaw il-kundizzjonijiet enumerati fih.

47 G?alkemm l-Artikolu 131 ta' din id-direttiva jag?ti lill-Istati Membri ?ertu mar?ni ta' diskrezzjoni fl-adozzjoni tal-kundizzjonijiet g?all-e?enzjoni mill-VAT previsti fl-Artikolu 138 tag?ha sabiex ti?i ?gurata l-applikazzjoni korretta u sempli?i tal-imsemmija e?enzjonijiet, din i?-?irkustanza ma taffettwax, madankollu, in-natura pre?i?a u inkundizzjonata tal-obbligu ta' e?enzjoni previst f'dan l-a??ar artikolu (ara, b'analo?ija, is-sentenza Association de médiation sociale, EU:C:2014:2, punt 33).

48 Minn dan jirri?ulta li l-Artikolu 138(1) tad-Direttiva tal-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li g?andu effett dirett, b'tali mod li jista' ji?i invokat mill-persuni taxxabbli quddiem il-qrati nazzjonali kontra l-Istat sabiex tinkiseb e?enzjoni mill-VAT fir-rigward ta' kunsinna intra-Komunitarja.

Fuq l-ispejje?

49 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Il-?ames Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 138(1) u t-tieni subparagrafu tal-Artikolu 139(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2010/88/UE, tas-7 ta' Di?embru 2010, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu li, f'?irkustanzi b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, l-awtorità tat-taxxa ta' Stat Membru tirrifjuta l-benefi??ju tad-dritt g?all-e?enzjoni mill-VAT fir-rigward ta' kunsinna intra-Komunitarja g?ar-ra?uni li x-xerrej ma kienx irre?istrat fi Stat Membru ie?or g?all-finijiet tal-VAT u li l-fornitur ma wera la l-awtenti?ità tal-firma li tinsab fuq id-dokumenti ppre?entati insostenn tad-dikjarazzjoni tieg?u ta' kunsinna allegatament e?enti u lanqas is-setg?a ta' rappre?entanza tal-persuna li ffirma dawn id-dokumenti f'isem ix-xerrej, filwaqt li l-provi li ji??ustifikaw id-dritt g?al e?enzjoni ppre?entati mill-fornitur insostenn tad-dikjarazzjoni tieg?u kienu konformi mal-lista ta' dokumenti, stabbilita mil-le?i?lazzjoni nazzjonali, li g?andhom ji?u ppre?entati lill-imsemmija awtorità u li kienu ?ew inizjalment a??ettati minnha b?ala provi ?ustifikattivi, liema fatti g?andhom ji?u vverifikati mill-qorti tar-rinviju.**

2) **L-Artikolu 138(1) tad-Direttiva 2006/112, kif emendata bid-Direttiva 2010/88, g?andu ji?i interpretat fis-sens li g?andu effett dirett, b'tali mod li jista' ji?i invokat mill-persuni taxxabbli quddiem il-qrati nazzjonali kontra l-Istat sabiex tinkiseb e?enzjoni mill-VAT fir-rigward ta' kunsinna intra-Komunitarja.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Bulgaru.